

פעולה בנושא בגדי כהונה

מטרת הפעולה

החניכים יבינו מדוע בבית המקדש, המקום הכי רוחני, יש חשיבות לבגדים שזה דבר כל כך חיצוני.

קהל יעד

כיתות ד'-ה' (יכול להתאים גם לחניכים יותר גדולים)

אביזרים

הנספחים. פתקים בשני צבעים, כך שכל חניך יקבל פתק אחד מכל צבע. חבילת טופיים.

מהלך הפעולה

- מבקשים מכל החניכים להוריד פריט לבוש כלשהו ולשים באמצע. (לדוג': כיפה, נעל, עגיל וכו'..) דנים עם החניכים למה אנחנו לובשים כל פריט. רואים שלכל פריט לבוש יש מטרה. (יופי, נוחות, מצווה וכו'..)
 - המדריך מציג תמונות של אנשים שברור במה הם עוסקים. (נספח א') ואז שואלים את החניכים במה האנשים עוסקים? החניכים מיד ידעו לענות. ואז שואלים אותם איך הם יודעים? ומגיעים למסקנה שזה בגלל מה שהם לובשים.
 - סיכום ביניים: לבגד שאנחנו לובשים יש תפקיד מאוד ברור: זה כדי שנכסה את עצמינו במשהו וגם בשביל שלא יהיה לנו קר. אבל בשביל המטרות האלו אנחנו יכולים לשים שמיכה. אבל לבגדים מעבר לפרקטיות יש גם משמעות חברתית. זאת הסיבה שאנחנו חושבים לפני שאנחנו קונים בגד או לובשים אותו בבגד. הבגד מייצג אותנו. כשאנחנו מתלבשים אנחנו משדרים משהו. לדוג': אדם שהולך עם כיפה שחורה משדר שהוא חרדי, אדם שהולך עם כיפה של נ-נח הוא ברסלבר. וכו'..
- אפשר להראות גם מקורות בתנ"ך שרואים בהם כמה יש לבגדים משמעות. (נספח ב')

- משחק: מחלקים לכל החניכים פתקים בשני צבעים. ואומרים להם שאם כשהמדריך אומר כולם מרימים את אותו הצבע אז כל חניך מקבל טופי. ואם כולם מרימים צבע אחד וחניך אחד מרים את הצבע השני הוא מקבל 5 טופים.
- מספרים סיפור על התזמורת. (נספח ג')

סיכום

בגדי כהונה זה הבגדים שמפרטים עליהם הכי הרבה בתנ"ך. יש פרק שלם שמתעסק בבגדים, מאיזה חומר הם עשויים, צבע, איזה אבנים בדיוק איפה וכו'.. אבל כשחושבים על זה, למה בבית המקדש שהוא המקום הכי רוחני מתעסקים כל כך הרבה בדבר כל כך חיצוני?

הרש"ר הירש מסביר (נספח ד') שבעצם זה שכהן לובש את בגדי הכהונה הוא מבטל את עצמו ואישיותו כדי להשתייך למשהו גדול יותר ולעבוד בבית המקדש. מכיוון שכהנים יכולים לעבוד רק כשהם לובשים בגדי כהונה, בלי הבגדים הם נחשבים כ'זר'. יכול להיות שכהן ירגיש שהוא מעדיף ללבוש בגדים המיוחדים רק לו, המשקפים את ה"סטייל" והאופנה שלו. אבל הכלל יותר חשוב מזה. הכהנים צריכים לבטל את עצמם ורצונם כדי להשתייך לכולם, כמו במשחק עם הטופי שכולם צריכים להיות אחידים כדי להרוויח ולבטל את הרצון שלהם לקבל 5. וכן גם בתזמורת, כל אחד צריך לוותר ולהתפשר כדי להיות חלק מתזמורת שמנגנת יפה.

נספח ב':

"וַיִּשְׂרָאֵל אֶהָב אֶת יוֹסֵף מִכָּל בָּנָיו כִּי בֶן זִקְנִים הוּא לּוֹ
וַעֲשֵׂה לּוֹ כְּתוּבָת פָּסִים"

"וַיִּקְרַע מְרִדְכִי אֶת בְּגָדָיו וַיִּלְבֹּשׂ שֵׁק וְאַפֹּר
וַיִּתְלַבֵּשׂ אֶסְתֵּר מַלְכוּת"

"וַיֹּאמֶר לָהּ בַּיּוֹם תִּתְאַרְוּ וְתִתְאַמְרֵי אִישׁ זִקֵן עֲלֶיךָ וְהוּא עֲטִיה (
בְּמַעֲלֵל וַיִּדְעַ עֶשְׂאוֹל כִּי עֲשׂוּמוֹאֵל הוּא וַיִּקְדּוּ אַפְּיָם אֶרְצָה
וַיִּשְׁתַּחֲוּוּ"

תמונות של כהנים בבגדי כהונה להמחשה:

בגדי כהונה- כהן גדול וכהן הדיוט

ברכת כהנים בבית המקדש

לשכת פנחס המלביש- שם הכהנים מתלבשים לפני העבודה

נספח ג'

התזמורת שאת סיפורה נשמע היום, הייתה ידועה ומוכרת בארצות רבות. כל מי ששמע קונצרט של תזמורת זו אמר עליה שבחים רבים. בתזמורת היו כלים רבים ושונים: כינורות, פסנתר, חצוצרות, חלילים, נבל גדול ועוד. ולמרות שהיו בה כלים רבים ושונים, היא הייתה ידועה ביכולתה לנגן בהרמוניה מופלאה, ככלי אחד. הדרך בה הצליחו הכלים הרבים והשונים לנגן ביחד, בתיאום כל-כך מושלם, היא בעזרת המנצח. המנצח היה מחזיק בידו שרביט ומסמן לכל כלי מתי עליו לנגן. לעיתים ניגן רק כלי אחד בכל פעם, לעיתים כמה כלים ניגנו באותו הזמן, ולעיתים רחוקות, ניגנו כל הכלים יחדיו. הכלים ניגנו יחדיו במשך שנים רבות. לכל אחד מהם היה תפקיד וזמן וכל כלי ניגן לפי מה שנקבע לו. יחדיו הרכיבו הכלים תזמורת אחידה.

אך בוקר אחד התעורר החליל וחשב לעצמו: "לי יש את הקול היפה ביותר, אני חליל עם צליל מעודן! אני לא רוצה להסתפק בחלק הקטן שהמנצח נותן לי! מגיע לי לנגן את כל המנגינה!" וכך החליט לעשות. בלי להודיע לאף אחד, סיכם החליל בינו לבין עצמו שבהופעה הבאה, הוא ינגן את כל המנגינה ולא רק את החלק שמיועד לו.

אך מה שהחליל לא ידע היה שהוא לא היחיד שסובר שביכולתו זכותו לנגן את כל המנגינה. גם הפסנתר הזקן עם הקול העמוק הרגיש שהוא לא מקבל מספיק כבוד ושגם זכותו לנגן את כל המנגינה, וגם הוא החליט שבהופעה הבאה הוא ינגן את המנגינה כולה ולא יסתפק בחלקו.

וכך כל הכלים. החצוצרות והנבל, הכינור והצ'לו, המצלתיים וחליל הצד, כולם החליטו שבהופעה הבאה הם ינגנו את כל המנגינה, ולא יסתפקו בחלק המסוים המיועד להם.

בבוקר ההופעה הכלים התארגנו כרגיל. הם התנקו והתכוונו, ישבו בשורות המסומנות וחיכו בשקט למנצח. המנצח הגיע לאחר כמה דקות, סימן לכלים שהקונצרט יתחיל מייד. כל כלי חיך לעצמו וחשב "הא! כעת יראו כולם איזה כלי מוצלח אני! כל מבקרי המוזיקה יכתבו רק עלי! יקדישו עבורי טור שלם בעיתון! יזמינו אותי למופע סולו!" וכך כל כלי דמיון את ההצלחה שלו.

המנצח הרים את שרביטו כאות לכך שמייד צריך להתחיל. המנצח הוריד את שרביטו והכלים התחילו לנגן. מייד כיסו כל יושבי האולם את אוזניהם. הרעש שנוצר כתוצאה מכל הכלים שניגנו בלי כל התחשבות בחלקם של הכלים האחרים במנגינה, הרעיש אוזניים והדהד מקירות האולם. לאחר תווים בודדים שהכלים ניגנו, הם הפסיקו מייד לנגן. הכלים הסתכלו אחד על השני והייתה ביניהם הסכמה ללא מילים: על מנת שהתוצאה הסופית תוכל להיות טובה, על כל כלי לדעת את מקומו. כל כלי יאלץ לדעת את מקומו, את היתרונות של קולו הייחודי ואת הזמן המתאים להשמעת קולו. כל כלי יצטרך גם לדעת מהו הזמן המתאים להיות בשקט ולתת לכלים האחרים הזדמנות להשמיע את הקול המיוחד שלהם. הכלים ידעו שאם ישבו לפעול כצוות, שוב יוכלו להיות המקהלה הטובה בעולם.

נספח ד'

הרש"ר הירש – בגדי כהונה כ'מדים' בעבודת המקדש וכסמל לשאיפות הראויות

בגדי הכהונה צריכים להיות "משל ציבור", ומעובדה זו לבדה מתבקשת המסקנה החשובה, שרק כהן הלבוש בגדים אלו דינו ככהן. רק כך הוא מופיע כמשרת האומה במקדש התורה, רק כך נעשית עבודתו עבודת האומה במקדש תורת ה', ורק כך רוכש הרעיון המתבטא בעבודתו תכונה של מצוה שה' נתן לאומה בתורתו... בלא הבגדים אין הכהן אלא איש פרטי בלבד, ומעשיו אינם אלא מעשי רצונו הסובייקטיבי.. זאת ועוד: בלא הבגדים עומד הכהן המשרת כשאישיותו האינדיבידואלית חשופה לעין כל, והחולשות והמומים הדבקים אף בטובי האנשים מציגים אותו בנקל כדמות מלאה פגמים, הרחוקה מאוד מן הדמות האידיאלית שצריכה להתגלם בחזון הקרבן כדוגמה התואמת את תורת ה'... הכהן הלבוש בגדי כהונתו אינו מופיע כמות שהוא, אלא כמות שהוא צריך להיות לפי מצוות תורת ה', ודווקא בכך שהוא עוטה את בגדי הכהונה לפני גשתו אל עבודת הקודש, הרי הוא מעלה על דעתו ועל דעת זולתו את חוסר שלמותו ביחס לדרישות המקדש.